

סיסמת מילחמת יום הכיפורים:

"לא יצום ולא יישן שומר ישראל!"

■ **סיפר טאוונסנד**, מי שהיה אחד מגיבורי הקרב האווירי על בריטניה במלחמת העולם השנייה, ושהתפרסם

גורו "בסדר", ניאות להם דיין. אבל בתנאי אחד - נערוך את הראיון המצולם בחוץ." דיין והכתבים יצאו מתוך ה

אחת מזירות הקרבות. במסוק. לאחיו של דן. **יגאל שילון**, הגיעה חידיעה.

הוא לא האמין חזר אל בית הוריו, הכין את אמו לידיעה המרה. כעבור זמן קצר הסתבר, כי דן שילון כלל לא טס בארץ מסוק. למרות ששמו נכלל בין רשימת נוסעיו. אלא שאז כבר היה מאוחר לעצור את התשטות חידיעה.

הור, איצ'ה ממבוש. הש"בוע. אחרי חססות-תאש, יכול היה ממבוש לסכם את מה שער בר עליו במילחמה. סיפר איצ'ה: "כשאמר לי כימים הראר שונים של המילחמה שעומד להיות חורבן בית שלישי - לא נבהלתי. אמרתי: לכל היר תר יהיה חורבן הכותל. הרי עוד לא בנו את הבית השלישי".

■ כששמע איצ'ה ממבוש על הוויכוח המתנהל בין מע"ר יצי האלופים, איוה אלוף תרם יותר להשגת ההצלחות

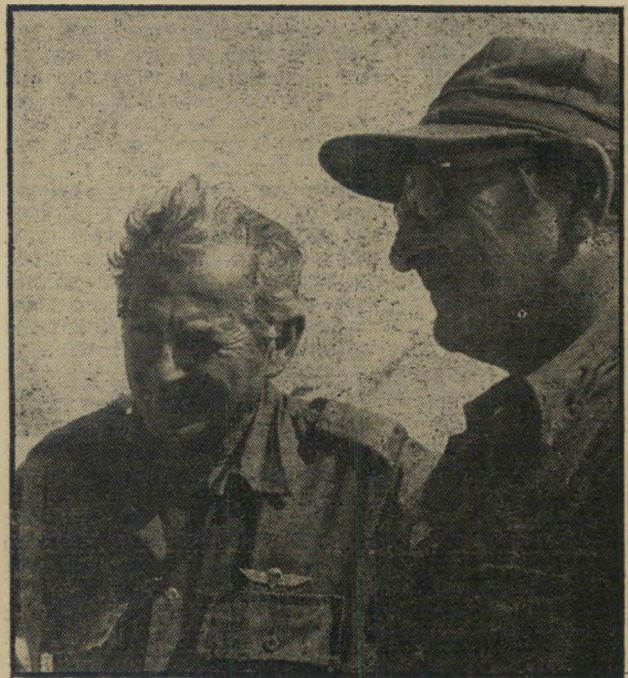
במילחמה. הרגיע את המתוכ"חים במעשיה מתקופת כתר נחו של לוי **אשכול** המנוח כמנכ"ל חברת המים מקורות. סיפר איצ'ה: כשתייה אשכול מנהל מקורות, היו באים אליו כל פעם ומתלוננים: "אשכול, גונבים לנו צינורות". אשכול לא הגיב. חזרו וסיפרו לו עוד ועוד, כי ממחשני מקורות נגנב בלי סוף ציוד השקאה. אשכול לא הגיב. בסוף שאל אותו אחד הסקידים: "לא איכפת לך שגונבים לנו צינורות?" שאל אותו אשכול: "מה עושים ב" צינורות?" "משקים, כמובן". ענה הסקיד הנרגש. "או?" אמר אשכול. "או מה איכפת לי מי משקה?"

■ שמו של אשכול אוזכר כמעט נוספת השבוע בוויכוח שפרץ סביב תביעתו של שר המשפטים **יעקב יעקב שפירא**, כי שר-הביטחון משה דיין חייב להתסטר בגלל מח"לדיו ביום סרוץ המילחמה. נז"כר אחד: "כאשכול היה ראש" הממשלה. התלונן נהגו בפניו יום אחד, כי גנבו ממכוניתו טסה מאחד הגלגלים. "מה זאת טסה?" התעניין אשכול לדעת. "זאת צלחת-המתכת המכסה את הברגים בגלגל", הסביר לו ה"נהג. "איפה גנבו לך אותה?" שאל אשכול. "בקריה, ליד אחד ממשרדי-הממשלה". אמר ה"נהג. "או תלך ותגנוב טסה מא"חת המכוניות של השרים". הציע לו אשכול. הנהג, שהופ"תע המצעתו של ראש-הממש"לה, חמת: "מאיוה שר אתה רוצה שאגנובו?" אשכול לא היסס לרגע: "תלך ותגנוב טסה מהמכונית של דיין". אבל עוד בטרם הספיק הנהג לממש את ההצעה, הוסיף אשכול והזתירו: "אבל תגנוב אותה מהצד של הע"ז שלא רואה!"

אלעד פלד המנהל הכללי של משרד החינוך והתרבות. גוייס אף הוא למילואים. אלעד, שהוא אלוף במילואים, היה במלחמת ששת-הימים מפקד אוגדה. במילחמה הנוכחית שירת בענף הטיסוריה כשהוא דואג להנצחת הקרבות. בתמונה נראה פלד (מחזיק במישקפת) כשהוא צופה מהגדה המערבית של התעלה. משמאל, נראה הסופר נתן שחם, המשרת אף הוא בענף הטיסוריה.

■ בין האנשים שהרגיו את הלוחמים בחזיתות השונות היו כמה מהכתבים הצבאיים, ש

יואל פלגי הצנחו הוותיק ביותר בצח"ל, שנעה עוד מאחורי קווי האויב באירופה במלחמת העולם השנייה. שירת במילחמה כקצין ליווי לכתבים זרים. יואל בן ה-55, העונד דרגת רב-סרן, פגש על הגשר שהוקם על תעלת סואץ בצלם-במאי של הטלוויזיה, עמונא פרת, "מאפה אני מכיר אותך" שאל פלגי. הפעם האחרונה שנפגשו. הוזכר לו פרת, "זה היה לפני 19 שנה, בעת שאני כיסית את משפט קסטנר ואחה העדת בו."

■ הגל המוגבר של הלידות, שפקד את המדינה בימי-המיל"חמה הראשונים, כאשר שיעור הלידות המוקדמות עלה בעיקר בות והתרגשות והמתח, הפך את כתב מעריב **ישעיהו ("שייקה") אביעם** לסבא בני סיבות מוזרות ביותר. כבר בי שבע הראשון של המילחמה נודע לשייקה, כי בנו והתנו נסעו בקרבות. למחרת היום שבו נודע על פציעת התנו, ילדה בתו של שייקה בן. ש"שמו נקרא בישראל **אלעד סנדלר**.

■ בין מתוסכלי העורף, ש"לא יכלו לסלוח לעצמם על שלא גוייסו למילואים, היה גם הצעיר **משה יוניקא**, לשעבר רב-סרן בצנחנים ואחד מלוחמי דור פעולות-התגמול ומיבצע קדש. יונקא מצא דרך משע"שעת להתגבר על אכזבתו. הוא היה סונה אל ידידיו, שהופתעו לראותו בעורף, כשהוא מצהיר: "אתה יודע איפה הייתי ביום הכיסורים? הייתי במעון!"

■ באיוה מעון? הייתה נשאלת תמיד השאלה, ואז היה יונקא משיב בהבעה של שימחה לי איד: "במעו"אביב, כמובן."

■ על חושי-ההומור שלו ב"ימים הקשים שמר גם יצרן הגובלנים מכסר-האומנים עין"

ס. יזהר הלוא הוא הסופר יזהר סמילנסקי (מימין), לשעבר חבר הכנסת מטעם המערך, משקיף מעל הסוללה הישראלית לעבר הגדה המערבית של תעלת סואץ. סמילנסקי, מחבר הספר "ימי ציקלג", הנחשב למעולה שבין הרומנים שנכתבו על מילחמת העצמאות, שירת במילחמה הנוכחית כקצין הסברה.

בונקר, והצלמים הכינו את מכ"שיריהם, כאשר לפתע נשמעו רעמי פגזים בסביבת. הראיון לא בוצע. הכתבים מיהרו חזרה אל הבונקר. רק דיין נשאר לבד בחוץ.

■ הסמונאי ואיש הטלוויזייה **יה עמנו אטינגר**, שגוייס עם פרוץ המילחמה ככתב צבאי הוצמד אל אחת היחידות הלוחמות בסיני, חופטע כאשר הגיע לביתו שבוע השלישי של המילחמה. הסתבר לו, כי חתיים בעורף ממשכים להת"נחל כסידרם, וכי גם בתוך המילחמה היה מי שהוציא נגדו צו-עיקוב-יציאת מהארץ. היה זה הסמונאי הד"ר **דן אלמ"ג**, ש"לפני שבעות מיספר זכה בתביעה שהגיש נגד אטינגר ואחרים בפרשת פיומוני הי מחוזמר קזבלו. בססק-הדיון של אותו מיספט ממושך חזיב אטינגר לשלם לאלמגור כ-60 אלף ל"י פיצויים. עד להסדר התשלומים הוצא נגד אטינגר צו-עיקוב היציאה מארץ. אלא שבמילחמה לא היה מי שימ"ש צו זה. כעבור יום יצא אטינגר מגבולות הארץ מבלי שיעכבו אותו בכלל. היה זה כאשר חצה עם כוחות צה"ל את תעלת-סואץ אל תוך מצ"ריים.

■ במצב פחות נעים מצא את עצמו איש-טלוויזיה אחר, **השרדן דן שילון**, שבמשך שבעה שלם, במהלך המילחמה, חועברת מטה לאוון ברחבי הי מדינת השמועה כי הוא נהרג. סיעה לחפצת השמועה העובי דת, כי במשך שבעה לא נראה דן על מסכי הטלוויזיה בארץ. אלא שהפעם היה לשמועה כי"ע"ט-בסיס, האפיוני לימי הי מילחמה. דן, שכיסה ככתב צבאי עובר הטלוויזיה את מיבצעי חיל-האוויר, עמד לטוס אל

סם בשעתו כאחד ממחזירי של הנסיכה מרגרט. הגיע לישראל כנציג השבועון הצרפתי פארי מאטש, כדי לסקר עבור עיתון זה את הקרבות. יחד עם עיי תונאייחוף אחרים, יצא טאוונ"סנד אל רמת הגולן, שעה ש"עדיין השתוללו שם הקרבות. לפתע הבחינו העיתונאים במ"טוס מיג 21 סורי, שטס בגור"בה נמוך לעברם, כשהוא נור"שא פצצות בכנסיו. העתונאים נשטו את המכונית ומיהרו לשי"כבר בשולי חדרך. רק פיטר נשאר עומד זקוף על הכביש, כשהוא מסתכל במישקפת כיצד מטיל חטיים אסורי את חפצי צות לא הרחק משם, וכיצד הוא נכנס בקרב אווירי עם מטוס ישראלי. כאשר הסתיים הקרב, העיר טאוונסנד בקור"רוח לחבריו עיתונאים על מי טיים הסורי: "איזו טיים גרועו יכולתי להפיל איוה אטילו במ"טוס שהיטסתי במילחמת-העור"לם חשנית."

■ גם הרב הראשי לישר"אל, הרב **שלמה גורן**, גיי"לה קורירוה במצב דומה. היה זה כאשר הגיע לתעלת-סואץ, בעיקבות הלוחמים שהצו את התעלה לגדה המערבית. לפתע ניתכה אש ארטילרית של חי מצרים לעבר המקום בו ניצב הרב. כל מלוויו מיהרו לתפוס מחסות. רק הרב נשאר עומד זקוף בתוך רעם התסועצויות הפגזים מסביב. כאשר חלפה ההסגוה, נשאל הרב מדוע לא תפס מחסה. השיב גורן: "אני מחוסן. בי לא יסגע שום דבר. עלי שומרת החשגוה העליו"נה."

■ קבוצה של כתבי-טלוויזייה אמריקאיים הגיעה למצוב קדמי בחזית הדרום, שעה ש"במקום ביקר שרי-הביטחון **משה דיין**. בתוך הבונקר ביקשו הכתבים מהשר לראי